

GALICJA

STUDIA I MATERIAŁY

TOM 9

WYDAWNICTWO
UNIwersytetu Rzeszowskiego
Rzeszów 2023

REDAKCJA

dr hab. prof. UR Szczepan Kozak (red. nac.), dr Agnieszka Kawalec (z-ca red. nac.),
dr hab. prof. UR Paweł Sierzęga (red.), dr hab. prof. UR Jerzy Kuzicki (red.), Natalia Gryń-Popek (sekretarz)

RECENZENCI TOMU

dr Ołeh Duch; dr hab. Ola Hnatiuk, prof. UW, prof. Akademii Kijowsko-Mohylańskiej; dr hab. Lidia Łazurko;
prof. dr hab. Andrzej Szwarec; prof. dr hab. Leonid Zaskilniak; prof. dr hab. ks. Zygmunt Zieliński;
dr hab. ks. Sławomir Zych, prof. KUL

RADA NAUKOWA

Przewodnicząca: prof. dr hab. Jadwiga Hoff (Uniwersytet Rzeszowski)

Członkowie: prof. dr hab. Christoph Augustynowicz (Uniwersytet Wiedeński), prof. dr hab. Michał Baczkowski (Uniwersytet Jagielloński), dr hab. prof. UEK Krzysztof Broński (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie), prof. dr hab. Zdzisław Budzyński (Uniwersytet Rzeszowski), dr hab. prof. UR Mariola Hoszowska (Uniwersytet Rzeszowski), prof. dr hab. Urszula Jakubowska (IBL PAN), dr hab. prof. UR Jolanta Kamińska-Kwak (Uniwersytet Rzeszowski), prof. dr hab. Kazimierz Karolczak (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie), prof. dr hab. Eugeniusz Koko (Uniwersytet Gdański), prof. dr hab. István Kovács (Budapeszt), prof. dr hab. Ała Kyrydon (Uniwersytet Kijowski), dr Torsten Lorenz (Berlin), prof. dr hab. Waldemar Łazuga (Uniwersytet w Poznaniu), prof. dr hab. Jerzy Maternicki (Uniwersytet Rzeszowski), dr Mariusz Menz (Uniwersytet w Poznaniu), doc. dr Marian Mudryj (Uniwersytet Lwowski), dr Sviatosław Pacholkiv (Instytut Historii Żydów w Austrii, St. Pölten), dr hab. Stanisław Pijaj (Uniwersytet Jagielloński), dr Robert Pyrah (Uniwersytet Oksfordzki), dr hab. prof. UW Adam Redzik (Uniwersytet Warszawski), prof. dr hab. Miłoś Reznik (Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie), prof. dr hab. Éva Ring (Uniwersytet w Budapeszcie), dr hab. prof. UP Isabel Röska-Rydel (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie), dr hab. Konrad Rzemieniecki (Zakład Narodowy im. Ossolińskich), dr hab. prof. UW Danuta Sosnowska (Uniwersytet Warszawski), dr hab. prof. UP Łukasz Tomasz Sroka (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie), dr hab. prof. UAM Damian Szymczak (Uniwersytet w Poznaniu), dr hab. Krzysztof Ślusarek (Uniwersytet Jagielloński), prof. dr Peter Švorc (Uniwersytet w Preszowie), prof. dr hab. Adam Wątor (Uniwersytet Szczeciński), prof. dr hab. Leonid Zaskilniak (Uniwersytet Lwowski)

Tłumaczenie i korekta tekstów i streszczeń w jęz. ang.
dr Łukasz Barciński

Opracowanie redakcyjne i korekta
Władysław Wójtowicz

Opracowanie techniczne
Ewa Kuc

Łamanie i prace pomocnicze
Michał Koczub

Projekt okładki
Szczepan Kozak

Publikacja wydana w ramach programu „Rozwój czasopism naukowych”
(Umowa Nr RCN/SP/0351/2021/1)

THIS JOURNAL IS OPEN
ACCESS CC BY-NC-ND

© Copyright by
Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego
Rzeszów 2023

ISSN 2450-5854
DOI: 10.15584/galisim

2070

WYDAWNICTWO UNIwersYTETU Rzeszowskiego
35-310 Rzeszów, ul. prof. S. Pigonia 6, tel.: 17 872 13 69, tel./faks: 17 872 14 26
e-mail: wydaw@ur.edu.pl; <https://wydawnictwo.ur.edu.pl>
Wydanie I, format B5, ark. wyd. 32,50, ark. druk. 30, zlec. red. 51/2023

Druk i oprawa: Drukarnia Uniwersytetu Rzeszowskiego

Spis treści

Table of contents	5
-------------------------	---

ARTYKUŁY I ROZPRAWY

Damian Szymczak , <i>Kościół, religia i religijność a polskie życie polityczne w Galicji doby autonomii. Stan badań i postulaty badawcze</i>	9
Tadeusz Pólchłopek , <i>Religia i narodowość. W kręgu romantycznego sporu o dwukulturowość Galicji</i>	29
Szczepan Kozak , <i>Przemiany religijności ludności katolickiej Galicji w świetle wybranych testamentów z lat 1772–1918</i>	43
William Lecyk , <i>„A najprzód Najwyższemu Stwórcy za wszystkie dobrodziejstwa składam dzięki...” Duchowieństwo eparchii przemyskiej wobec Boga i religii w świetle testamentów 1817–1827</i>	74
Jerzy Kuzicki , <i>Religious issues in Galicia in the light of the correspondence of the founders of the Resurrectionists</i>	95
Sabina Rejman , <i>The practice of faith in everyday life based on the metrical books of various denominations in the period of Galician autonomy (as illustrated by Rzeszów)</i>	118
Beata Lorens , <i>Religiousness of Galician female landowners as illustrated by the Skrzyński family</i>	139
Stanisław Nabywaniec , <i>Domy korekcyjne dla duchowieństwa diecezjalnego na ziemiach polskich w XIX wieku z uwzględnieniem Galicji i klasztoru karmelitów bosych w Zagórze</i>	154
Michał Sowa , <i>Postawy wybranych duchownych diecezjalnych i osób zakonnych wobec wybuchu i pierwszych miesięcy I wojny światowej</i>	169
Aleksandra Włodyka , <i>Activities of the Association of the Ladies of Charity of St. Vincent de Paul in Kraków during World War I</i>	184
Jolanta Załączny , <i>„Aby czynić i działać społecznie, potrzeba wprzód znać drogi i cele, mieć obrachunki i programy”. O różnych płaszczyznach działalności ormiańskiego arcybiskupa Józefa Teodorowicza</i>	200

Franciszek Wasyl , <i>Observing and taking notes. Customs of parishioners in a small town in the eyes of the parish priest</i>	218
Tomasz Kargol , <i>Wayside shrines as forms of religiosity as illustrated by the parish of Szczepanów in the 19th century</i>	248
Katarzyna Thomas , <i>Wybrane religijne aspekty rozwoju społeczności żydowskiej Drohobycza w ostatnich latach monarchii Habsburgów</i>	287
Anna Pachowicz , <i>Żydzi i chrześcijanie, z dziejów życia religijnego społeczności żydowskiej w Tarnowie</i>	300
Magdalena Patro-Kucab , <i>Bóg, religia i wiara w twórczości Alojzego Felińskiego</i>	324
Elżbieta Biesiadecka , <i>Chrześcijańskie obrzędy i zwyczaje religijne w polskiej prasie galicyjskiej dla dzieci i młodzieży</i>	341
Уляна Мовна , <i>Провідні свята обрядового року українців Галичини першої половини XIX ст. в оптиці львівської періодики: симбіоз християнських та народнозвичаєвих культурних практик</i>	353

ŹRÓDŁA I MATERIAŁY

Назар Кісь , <i>«Наш цісар». Образ Франца Йосифа в львівській пресі – еволюція від «переможця над повстанцями» 50-их років XIX століття до «доброго батька» початку XX століття</i>	377
Anna Wal , <i>World War I and “the good old Austrian times” in a novel by Roman Turek “W służbie najjaśniejszego pana” [In His Majesty’s service]</i>	389
Zenon Ożóg , <i>Jan Andrzejewski – zapomniany pisarz galicyjski. Rekonesans</i>	410
Mariusz Nowak , <i>Problem tzw. tradycyjnych wartości a przemiany społeczno-polityczne w XIX-wiecznej Europie w świetle publicystyki krakowskiego konserwatysty, Henryka Lisickiego</i>	417
Konrad Meus , <i>The beginnings of the Zionist movement in Galicia in 1898 based on the documents of the Lviv Governorate</i>	436
Маріанна Мовна , <i>Один штрих до сакральної спадщини Львова: путівник Діонізія Кастановича Вірменським кафедральним собором</i>	453

ARTYKUŁY RECENZYJNE, RECENZJE, NOTY O KSIĄŻKACH

Piotr Olechowski , <i>„Polacy w Stanisławowie” w ujęciu Petra Hawrylyszyna, czyli kilka uwag o książce „Поляки у Станиславові”, Брустури 2022, 208 ss.</i>	467
---	-----

KRONIKA

Szczepan Kozak , <i>Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Galicyjski tygiel. Inteligencja w zaborze austriackim (1772–1918), Rzeszów 21–22 września 2023 r.</i>	477
--	-----